

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Cirurgia General i Aparell Digestiu

Guia Unitat Docent

GUIA UNITAT DOCENT CIRURGIA GENERAL I APARELL DIGESTIU

Cap Unitat Docent: Dra. Salvadora Delgado Rivilla

Tutores:

Dra. Noelia Pérez Romero

Dr. Juan Manuel Romero Marcos

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data: 2018

Índex

1. Carta de benvinguda	4
2. Organització del servei	5
3. Descripció del servei.....	6
3.1. Ubicació dels espais relacionats amb l'activitat quirúrgica.....	6
3.2. Activitat assistencial	6
3.3. Altres activitats.....	10
3.4. Participació en comitès clínics assistencials hospitalaris	10
3.5. Mitjans docents.....	11

Cirurgia General i Aparell Digestiu	
Guia Unitat Docent	2018

1. Carta de benvinguda

Benvinguts/des al Servei de Cirurgia General de l'Hospital Universitari MútuaTerrassa.

Tots els membres del servei i el personal d'infermeria i secretaria estem compromesos en la tasca d'ajudar-vos, orientar-vos i ensenyar-vos tot allò que sigui necessari perquè pugueu consolidar la formació que voleu com a especialistes en cirurgia general de l'aparell digestiu.

Aquesta especialitat comprèn un ampli ventall de coneixements teòrics i tècnics que requeriran un esforç intel·lectual i una gran part del vostre temps per tal que aconseguiu les habilitats i els coneixements que calen per arribar a ser bons professionals a la nostra àrea.

La formació d'un resident també inclou la realització de treballs de recerca i el desenvolupament d'habilitats comunicatives que es perfeccionaran amb la presentació de comunicacions i ponències en diferents fòrums i congressos. Se us animarà al desenvolupament del tercer cicle universitari, facilitant-vos les eines necessàries per completar la suficiència investigadora i/o la tesi doctoral.

El programa de formació d'un cirurgià és tan extens que cinc anys no és gaire temps per assolir els mínims necessaris. Per a això necessitareu una dedicació intensiva i constant. Comprovareu com de ràpid passa el temps: no us n'adonareu i ja sereu cirurgians. No només aprendreu coneixements tècnics i teòrics, sinó que també us formareu en l'art de relacionar-vos amb els col·legues i els pacients i de ser accessibles en tots els aspectes.

Esperem que aquesta guia us sigui d'utilitat en l'inici del període de formació al nostre servei i a l'hospital.

Cordialment,

Dra. Salvadora Delgado Rivilla
Cap del Servei de Cirurgia General

Dra. Noelia Pérez Romero
Tutora

Dr. Juan Manuel Romero Marcos
Tutora

Cirurgia General i Aparell Digestiu		
Guia Unitat Docent		2018

2. Organització del servei

El Servei de Cirurgia General està format per un cap de servei, dos caps clínics i 18 adjunts.

Cap del servei

Dra. Salvadora Delgado Rivilla (despatx a la planta 7)

Caps Clínics

Dr. Esteban Cugat Andorrà

Dr. Joaquin Miquel Rodríguez Santiago

Adjunts del servei

- Dr. Esteban García Olivares
- Dr. Emilio Muñoz Muñoz
- Dr. Alberto Sánchez Martínez
- Dr. Esteban Cugat Andorrà
- Dra. María Isabel García Domingo
- Dra. Arantxa Muñoz Duyos
- Dr. José Antonio Pando López
- Dra. Itziar Larrañaga Blanch
- Dr. Javier Osorio Aguilar
- Dr. Eric Herrero Fonollosa
- Dra. Noelia Pérez Romero
- Dra. Judith Camps Lasa
- Dr. Carles Maristany Bienert
- Dr. Harold Vargas Pierola
- Dr. Juan Manuel Romero Marcos
- Dra. Lilia Martinez de la Maza
- Dr. Carlos Baanante Cerdeña
- Dra. Claudia Mitru

Secretària

Sra. Rosa Rovira (despatx a la planta 7)

Tutors de residents

- Dra. Noelia Pérez Romero
- Dr. Juan Manuel Romero Marcos

Cirurgia General i Aparell Digestiu	
Guia Unitat Docent	2018

3. Descripció del servei

3.1. Ubicació dels espais relacionats amb l'activitat quirúrgica

Plantes d'hospitalització del pacient quirúrgic:

- Planta 8
- Planta 7 (pacients amb cirurgies de curta estada hospitalària)
- Semiintensius (pacients quirúrgics postoperats de cirurgia abdominal major): planta 5
- UCSI (Unitat de Cirurgia sense Ingrés): planta 1

Quiròfans:

- Quiròfans 2, 3, 4 i 6 de la planta 3 del bloc quirúrgic
- Quiròfan 14 per a l'UCSI: planta 1
- Quiròfan de cirurgia ambulatoria: planta 1

Sala d'adjunts/residents: planta 7

Sala de treball i de residents: planta 7

Gabinets d'exploracions col·lorectals: planta 1 (edifici de consultes externes), despatxos 6, 7 i 8.

Sala per a sessions generals del servei: sala Ègara, a la planta 2 de l'Edifici Docent (c/ Sant Antoni, 39).

3.2. Activitat assistencial

L'activitat quirúrgica assistencial està dividida en diferents blocs:

1. Unitat de Cirurgia Gastro-Intestinal (engloba cirurgia esofagogastrica i col·lorectal). Aquesta unitat està coordinada per la Dra. Salvadora Delgado i el Dr. Joaquin Miquel Rodríguez.
2. Unitat de Cirurgia Visceral (que engloba la cirurgia hepatobiliopancreàtica, la cirurgia endocrina, de paret abdominal i la patologia de la mama). Coordinada per el Dr. Esteban Cugat.
3. Unitat de Urgències. Coordinada per el Dr. Emilio Muñoz.

Unitats funcionals

L'activitat assistencial està estructurada en unitats de patologia funcional formades per una plantilla fixa. Cada unitat té assignat com a mínim un resident.

Cirurgia General i Aparell Digestiu		
Guia Unitat Docent		2018

3.2.1. Unitat de Cirurgia Gastro-Intestinal

Inclou la patologia esofagògica i la coloproctològica. Els responsables de la coordinació d'aquesta ària son la **Dra. Salvadora Delgado** i el **Dr. Joaquín Rodríguez Santiago**.

3.2.1.1. Patologia Esofagogastrointestinal

Tractament quirúrgic de les malalties benignes i malignes del tub digestiu alt (esòfag, estómac i budell prim). També inclou la cirurgia de la obesitat mòrbida.

També formen part de l'equip assistencial de la unitat els següents adjunts:

- Dr. Javier Osorio
- Dra. Noelia Pérez Romero

L'organització de l'activitat assistencial es desenvolupa en:

- Quatre consultes externes: 1 dimarts, 1 dimecres i 2 divendres
- Quiròfans: 2 quiròfans setmanals per a cirurgia GI, 1 quiròfans setmanal per a cirurgia bariàtrica
- Quiròfan de UCSI (cirurgia sense ingrés): dijous quinzenal (alternant amb coloproctologia)
- Comitès assistencials multidisciplinaris:
 - o Comitè de patologia esofagogastrointestinal (conjunt amb comitè de coloproctologia): es reuneix tots els dilluns de 12.30 - 14.00h
 - o Comitè de Obesitat Mòrbida: es reuneix el quart dimarts de cada mes de 14.30 a 16.30 h
- Sessions clínic-assistencials: els dijous de 9 a 10.30 h

3.2.1.2. Patologia Coloproctològica

Tractament quirúrgic de la patologia benigna i maligna colo-rectal. Aquesta subunitat inclou una unitat funcional de trastorns del terra pèlvic i tractament de la incontinència anal, així com un gabinet d'exploracions complementàries on es realitzen estudis ecogràfics endorrectals, rectoscòpies i col·locació de bandes hemorroïdals.

També formen part de l'equip assistencial de la unitat els adjunts següents:

- Dra. Arantxa Muñoz Duyos
- Dr. José Antonio Pando López
- Dr. Carles Maristany Bienert
- Dr. Harold Jaime Vergas Pierola
- Dr. Juan Manuel Romero Marcos
- Dr. Juan Carlos Baanante Cerdeña

L'organització de l'activitat assistencial es desenvolupa en:

Cirurgia General i Aparell Digestiu	
Guia Unitat Docent	2018

- Quatre consultes externes de patologia colo-rectal
- Quiròfans: 3 quiròfans setmanals per a cirurgia colo-rectal, 1 quiròfan setmanal per a proctologia avançada
- Quiròfan de UCSI (cirurgia sense ingrés): dijous quinzenal (alternant amb esofagogastro)
- Gabinet d'exploracions complementàries a càrrec de la Unitat de Cirurgia Colorectal:
 - ☐ Ecografia endoanal i endorectal: dilluns, de 9 a 11 h
 - ☐ Rectoscòpia i col·locació de bandes hemorroïdals: dijous, d'11 a 13.15 h
- Comitès assistencials multidisciplinaris:
 - ☐ Comitè de patologia colo-rectal (conjunt amb esofagogastrointestinal): es reuneix cada dilluns de 12.30 a 14.30 h
- Sessions clínic-assistencial: dijous de 8 a 11 h

3.2.2 Unitat de Cirurgia Visceral

Aquesta unitat inclou la patologia quirúrgica d'endocrí, mama, paret abdominal i la hepatobiliopancreàtica. Està coordinada per el **Dr. Esteban Cugat Andorrà**.

3.2.2.1. Endocrí, Mama i Paret Abdominal

Aquesta subunitat consta de tres àries quirúrgiques:

- **Endocrí:** Tractament quirúrgic de la patologia tiroïdal, paratiroïdal i suprarenal, així com de la patologia quirúrgica derivada de malalties hematològiques, com ara les esplenectomies en el context de la púrpura trombocitopènica idiopàtica. També inclou les exèresi/biòpsies d'adenopaties per a estudi diagnòstic.
- **Mama:** Tractament quirúrgic de la patologia mamària neoplàstica i benigna. La patologia neoplàstica es tracta dins d'un comitè multidisciplinari format pels serveis de Ginecologia, Radiologia, Medicina Nuclear, Anatomia Patològica, Oncologia i Cirurgia General. Es fa l'abordatge d'aquesta patologia des de la perspectiva de la cirurgia oncològica reconstructiva.
- **Paret abdominal:** Tractament de la patologia de paret abdominal complexa, com les eventracions recidivades de gran mida o les eventracions paraestomals, multiorificials, etc...

Formen part de l'equip assistencial de la unitat els adjunts següents:

- Dr. Esteban García Olivares
- Dra. Itziar Larrañaga Blanch
- Dr. Harold Jaime Vargas Pierola

L'organització de l'activitat assistencial es desenvolupa en:

- Consultes externes: 1 consultoris (de 8 a 11 h, els dimecres al matí), 2 consultoris divendres de 10-14h.
- Quiròfan: 3 quiròfans setmanals (dilluns, dimarts i dijous)
- Quiròfan de UCSI (cirurgia sense ingrés): dimarts quinzenal (alternant amb HBP)

Cirurgia General i Aparell Digestiu		
Guia Unitat Docent		2018

- Comitès assistencials:
 - ☐ Comitè de patologia mamària: es reuneix cada dimecres a les 11 h
 - ☐ Comitè de patologia endocrina: es reuneix mensualment

Aquesta unitat fa una sessió clínicoadministrativa els dimecres de 12 a 14 h.

3.2.2.2. Patologia Hepatobiliopancreàtica

En l'àmbit d'aquesta unitat es tracten la patologia benigna i maligna hepàtica, la pancreàtica i la de via biliar.

També formen part de l'equip assistencial de la unitat els adjunts següents:

- Dr. Eric Herrero Fonollosa
- Dra. María Isabel García Domingo
- Dra. Judith Camps Lasa
- Dra. Lilia Martínez de la Maza

L'organització de l'activitat assistencial es desenvolupa en:

- Consultes externes: quatre consultoris els dilluns de 8.30 a 11 h
- Quiròfan: 4 quiròfans setmanals (un el dimecres, dos dijous i divendres)
- Comitè assistencial multidisciplinari: es reuneix cada dimecres de 8 a 9.30 h

3.2.3. Unitat de Urgències

La patologia quirúrgica d'urgències s'atén des del Servei d'Urgències del nostre centre, situat a la planta -1 de l'edifici.

Els adjunts responsables d'aquesta unitat són el Dr. Emilio Muñoz, el Dr. Albert Sánchez i la Dra. Claudia Mitru.

L'atenció d'aquesta patologia és efectuada per ambdós adjunts del servei (durant els matins) i per l'equip de guàrdia (que s'incorpora al Servei d'Urgències a partir de les 15 h). El resident que està de guàrdia s'incorporarà a la mateixa a partir de les 15.30h (o un cop finalitzada l'activitat a la unitat corresponent). El canvi de guàrdia es fa a les 8.00h a la planta 7.

L'activitat en urgències inclou:

- Tractament de l'abdomen agut
- Urgències d'ORL (fora de l'horari assistencial del Servei d'ORL)
- Urgències d'urologia (fora de l'horari assistencial del Servei d'Urologia)
- Urgències de patologia vascular (fora de l'horari assistencial del Servei de Cirurgia Vascular)
- Urgències de cirurgia toràcica (quan no hi hagi cirurgia toràcica de guàrdia)
- Atenció del pacient amb hemorràgia digestiva (alta i baixa)

Cirurgia General i Aparell Digestiu	
Guia Unitat Docent	2018

- Atenció del pacient amb traumatisme
- Col·locació de vies
- Totes les interconsultes mèdiques o quirúrgiques dels pacients ingressats a càrrec del Servei de Cirurgia General.

3.2.4. UCSI (Unitat de Cirurgia Sense Ingrés)

Aquesta unitat consta de l'activitat quirúrgica de dos quiròfans setmanals en els que es realitzen procediments seleccionats de cirurgia sense ingrés, general i específica de cada unitat:

- Hèrnia inguinal
- Hèrnia umbilical i altres hèrnies de la paret abdominal
- Sinus pilonidal
- Colecistectomia laparoscòpica
- Patologia específica de cada unitat

L'activitat quirúrgica d'aquesta unitat, en l'actualitat, està coordinada per el Dr. Esteban Cugat Andorrà.

3.3. Altres activitats

- Sessió diària general de tot el servei a les 8.00 h al despatx de la planta 7.
- Sessió setmanal general del Servei: es tracta de sessió assistencial on es repassen pacients ingressats a unitats de Semiintensius/UCI. Periòdicament s'inclouen sessions acadèmiques a càrrec de cada unitat de forma rotatòria. Cada divendres de 8.15-10.00h. Sala Egara Ed. Unitat Docent.
- Sessió de residents, setmanal, els dijous de 7.00-8.00 a la Sala Campus de Ed. Docent. Mensualment, es realitza una sessió en anglès, a càrrec dels residents, tutoritzada per una professora d'anglès (Sra. Patricia Vigués), a més de les tutores.
- Cirurgia ambulatoria: dos dies a la setmana, a la tarda, a càrrec dels residents.
- Cirurgia de tarda: 2 dies a la setmana, a la tarda, a càrrec d'un adjunt extern més un resident. Es realitzen hèrnies, eventracions, sinus pilonidal, generalment.
- Cobertura al quiròfan de cirurgia plàstica. A càrrec de la cirurgia plàstica del centre més un resident de Cirurgia o COT (segons patologia programada). Es tracta d'un quiròfan quinzenal, dimarts.
- Cobertura dels ambulatoris de l'àrea d'influència del nostre centre (a càrrec dels adjunts del servei):
 - ☐ Ambulatori al CAP de Rubí
 - ☐ Ambulatori al CAP de Valldoreix
- Col·locació d'accessos venosos centrals (vies, port-a-caths...) de forma programada en un quiròfan setmanal per el matí, a càrrec d'un grup d'adjunts del servei.

Cirurgia General i Aparell Digestiu		
Guia Unitat Docent		2018

- Guàrdies de Cirurgia General: les guàrdies de cirurgia general son de presència (tant per els residents, como per els adjunts). Aquesta guàrdia consta de 2 adjunts y un resident de cirurgia. En ocasions pot haver un resident rotant d'una altra especialitat (cirurgia toràctica, neurocirurgia, digestiu o medicina de família). El nombre de guàrdies mensuals pot oscil·lar entre 3-5. El resident de primer any, inicia les guàrdies a partir del mes de juny y durant un període inicial variable (segons disponibilitat) les fa como a segon resident de guàrdia (acompanyat d'un altre resident de cirurgia general o d'una altra especialitat).

3.4. Participació en comitès clínics assistencials hospitalaris

Comitè de mortalitat:	Dra. MI García Domingo (Presidenta) Dr. Esteban García Olivares Dra. Judith Camps Lasa
Comitè d'atenció al pac. politraumàtic:	Dra. Judith Camps Lasa Dr. Eric Herrero Fonollosa
Comitè de transfusions:	Dr. Javier Osorio Aguilar
Comitè de recerca:	Dra. María Isabel García Domingo Dra. Arantxa Muñoz Duyos
Comitè d'infeccions:	Dr. Eric Herrero Fonollosa
Comitè de seguretat del pacient:	Dra. María Isabel García Domingo
Comitè d'assaigs clínics:	Dr. Joaquín Rodríguez Santiago
Comitè de farmàcia:	Dra. Noelia Pérez Romero
Comitè de UDA (unitat dolor agut):	Dra. Noelia Pérez Romero
Comitè de Nutrició:	Dra. Noelia Pérez Romero
Comissió de Tutors/es:	Dra. MI García Domingo Dra. Noelia Pérez Romero

Cirurgia General i Aparell Digestiu	
Guia Unitat Docent	2018

3.5. Mitjans docents

El servei disposa dels mitjans docents propis de l'hospital:

- Biblioteca
- Edifici Docent (c/ Sant Antoni, 39)

La sala de la planta 7 permet el treball conjunt d'adjunts i residents, dotada amb diferents ordinadors, projector i pantalla.

Disposem d'un *pelvitainer* (dispositiu per a l'entrenament de les bases en cirurgia laparoscòpica).

Així mateix, tenim els mitjans de cadascuna de les unitats del servei.